

Työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamo
kirjaamo@tem.fi
harri.roudasmaa@tem.fi

Viite: Lausuntopyyntö, Työ- ja elinkeinoministeriö, 25.5.2018
TEM/1083/03.01.02/2018
TEM/036:00/2018

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston lausunto kaasulaitteita koskevien valtioneuvoston asetusten luonnoksista

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto kiittää mahdollisuudesta lausua kaasulaitteita koskevien valtioneuvoston asetusten luonnoksista.

Turvallisuustekniikan neuvottelukunnasta annetun asetuksen antaminen uudelleen kaasulaitelain nojalla on perusteltua, jotta neuvottelukunnalla on mahdollisuus käsitellä myös kaasulaitteisiin liittyviä asioita. Kaasulaitteet soveltuvat hyvin neuvottelukunnan alaan. Kaasun toimitusolosuhteiden lisääminen asetuksen liitteisiin vakioi ja tuo julki kaasun toimitusolosuhteita koskevat tiedot, jotka ovat tarpeellisia sen varmistamiseksi, että ulkomaiset toimijat voivat toimittaa Suomen markkinoille soveltuvia kaasulaitteita ja tarvittaessa mahdollistaa toimitusolosuhteisiin soveltumattomiin laitteisiin kohdistuvat markkinavalvonnan toimenpiteet.

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto esittää seuraavia tarkennuksia:

Sivulla 5 tulisi huomioida, että asetuksen 551/2009 valvontaviranomaisena on ainakin toistaiseksi Tukes.

Sivulla 9 todetaan, että taivutus kylmänä ei saa aiheuttaa letkun rakenteen murtumia.

Lämpöolosuhteista riippumatta taivutus ei saa aiheuttaa letkun rakenteen murtumia.

Sivulla 17 todetaan, että kaasulaitteiden ja niihin liittyvien käyttötarvikkeiden käyttö rajoittuu Suomessa pitkälti vapaa-ajan käyttöön. EU:n kaasulaiteasetuksen 2016/426 1 artiklan mukaan asetusta ei sovelleta mm. teollisiin prosesseihin teollisuuslaitoksissa käytettäväksi erityisesti suunniteltuihin laitteisiin. Asetuksen mukaan laitetta pidetään erityisesti suunniteltuna, kun suunnittelun tarkoituksena on ainoastaan vastata tietyn prosessin tai käyttötarkoituksen tiettyyn tarpeeseen. Asetuksen 2 artiklan mukaan laitteilla tarkoitetaan kaasumaisia polttoaineita polttavia laitteita, joita käytetään ruoanlaittoon, jäähdyttämiseen, ilmastointiin, tilojen lämmittämiseen, kuuman veden tuottamiseen, valaisemiseen tai pesemiseen, ja myös puhallinpolttimia ja tällaisilla polttimilla varustettavia lämmityslaitteistoja.

Kun EU:n kaasulaiteasetuksen mukaan vain teolliset prosessit teollisuuslaitoksissa, ilma-alukset ja rautatiekulkuneuvot sekä tutkimustarkoitukset rajautuvat soveltamisalan ulkopuolelle, sitä ei voitane laajentaa muihin käyttötarkoituksiin. Esimerkiksi erikoistehostealalla käytetään nestekaasukäyttöisiä tehostelaitteita, jotka eivät ole erityisesti suunniteltu teollista prosessia, ilma-alusta, rautatiekäyttöä tai tutkimustarkoitusta varten. Asetuksen mukaisia käyttölaitteita käytetään myös laajasti esimerkiksi rakennustyömaiden lämmitykseen erityisesti talviaikaan. Siten perusteluja tulisi tarkistaa siten, että nestekaasulaitteiden käyttö on merkittävää myös muussa kuin vapaa-ajan toiminnassa. Tulisi myös tarkistaa termejä koskien pienkäyttöä. Esimerkiksi ehdotuksessa asetukseksi kaasulaitteista 6 §:ssä todetaan, että sisäkäyttöön tarkoitettujen laitteiden käyttöpaineen nimellisarvo on 30 mbar. Markkinoilla on kuitenkin myös ulkokäyttöön tarkoitettuja, kotitalouskäyttöön suunniteltuja laitteita, joita ei ole kuitenkaan suunniteltu sisäkäyttöön (esim. nestekaasutoimiset grillit). Kuluttajakäyttöön tarkoitettujen tuotteiden tulisi olla käyttöpaineeltaan sellaisia, että väärä käyttöpaine ei aiheuta vaaraa. Asetuksessa tulisi säätää, että pienkäyttöön tarkoitettujen kaasulaitteiden nimellispaineen tulee olla 30 mbar.

Pelastuslaitosten suorittaman valvonnan yhteydessä on havaittu, että muun muassa yleisötapahtumissa ja ravintoloiden keittiöissä on havaittu kaasuletkuja, jotka ovat ylittäneet suosituksen mukaisen 5 vuoden iän ja ovat selvästi vaihdon tarpeessa. Velvoitteiden asettaminen yksinään käyttöikään liittyvän suosituksen perusteella on vaikeata. Viiden vuoden vaihtoväli on ollut Tukesin suositus. Uuden valtioneuvoston asetuksen kaasulaitteista perustelumuiotiossa on maininta: "Letkuilla ja paineventtiileillä on lyhyempi elinkaari kuin varsinaisella kaasulaitteella. Esimerkiksi letkut suositellaan vaihdettavaksi uusiin muutaman vuoden välein..." Perustelumuiotiossa esitetty suositus epätäsmällisellä muutaman vuoden vaihtovälillä ei itsessään tuo lisäarvoa eikä todennäköisesti johda kaasuletkujen vaihtoon riittävän usein. Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto esittää, että vaihtoväli siirretään perustelumuiotiossa esimerkiksi uuden kaasulaitteasetuksen 4 §:ään: "Kaasuletku ei saa olla 5 vuotta vanhempi. Letkun valmistusajankohta tulee merkitä letkuun."

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto kiittää mahdollisuudesta osallistua kaasulaitteita koskevan sääntelyn kehittämiseen. Säädöskokonaisuus on hyvin perusteltu, eikä kumppanuusverkostolla ei ole säädösehdotuksiin muuta huomautettavaa.

PELASTUSLAITOSTEN KUMPPANUUSVERKOSTO

Jaakko Pukkinen
Pelastusjohtajien puheenjohtaja
pelastusjohtaja

Vesa-Pekka Tervo
Pelastustoimen kehittämisspällikkö